

Dorkovics Ágnes

„NEM VÁROK JÖVŐT?”

- Jenei Gyula: hátszágban -

/Jászkunság füzetek 1./

Jenei Gyula csendes, halk szavú kunsági ember. Jár-kei a világban szinte észrevétlenül. Történnék csak vele is a dolgok, mint megannyiúnkkal, kiknek fejére nőttek az intézményrendszerek abban a korban, amikor a hivatalok, eljárások, intézések, tárgyak szolgálat helyett önmaguk céljává és értelmévé váltak. Mondom: jár-kei a világban, és történnék *vele is* a dolgok. Kompetensen szólhat hát gondjainkról, mindarról, amit elviselünk - s mindarról, amit közben álmodunk magunknak.

Szólhat, mert *szólni tud*, s nem mert X. vagy Z. úr előkészítette számára a terepet. Jenei életében nincsenek „ikszek és zék”, egyetlen ember „akadt” eddig az „útjába”, Körmendi Lajos, aki maga is író, költő, a Jászkunság főszerkesztője. Ő ismerte fel először, hogy mégis egyfűvásúak. Ezt fontos hangsúlyozni, mert Jeneinek egy valamije van csak: a tehetség - és édes-szülőtte, a kristálylogika. Aki végiglapozta/olvasta „hátszágban” című kötetét, meggyőződhetett róla.

A ciklusrímek rendje s az utánuk következő versek értelmi-érzelmi együttállása nem kíván külön meggyőzést, magyarázatot. Jenei tudja, mit akar! Kifejezni egy korszak, *egy nemzedék életérzését*. S „mellékesen” felmutatni a követhető példákat: Kosztolányit, Sinkát, Simonyit, Ladányit... Visszatérve Jenei mozgatórugóira: a látszat ellenére a legkevésbé alanyi költő. Érzés, hangulat, gondolat dolgában bárki osztozhat vele nemzedékéből. Mindegy is, melyik versére hivatkozom, de a „reggelek” című számomra a legszuggesztívebb ebből a szempontból.

Ha úgy tetszik, egy helyzetképről van szó a reggeli fürdőszobában. Hányan vagyunk, akik átlépve az aznapi hajnalon, az előttünk álló robot gondolatán, egyetlen tükörbepillantással végigmérjük értelmünket, létünk vagy nemlétünk értelmét! *Jenei „játszik”*: játszik a borotvaéllal, amely - ha kell - fitté és alkalmassá teszi a borotás férfiarcot az aznapi „fölmutatásra”, de ha kell, be is fejezhet mindent... Félelmetes! És ez csak egy verse a sok közül.

Sokan a kötet szerzője szemére hányják: pesszimista! Én is. Mi az, hogy „nem várok jövőt”?! Versolvasó és -hívó lévén vallom: ilyet ne írjon le egy költő! A költő dolga nagyon sok közt az, hogy tartsa a lelket másokban. - Aztán eszembe jut két főiskolai évfolyamtárs, akik huszoneves fejjel önkézzel vetettek véget életüknek. Eszembe jutok magam is, tizenhét évesen, előttem kiszámolva a kétszer tizenhét tableta. Persze, ezek szélsőségek. De kiviláglik belőle: *a költő „baja”* megint az, hogy igazat szölt. Hiszen Jenei *nem ma* írta ezeket a verseket! Engedjék meg nekem, hogy azt mondjam: ismerem a magyar könyvkiadás - s főleg a kötethez jutás - tempóját. Ezért nem is vitatkozok a szerző e - sokak által hangadónak tűnő - versével, címmel is azért választottam - szigorúan hozzátéve a kérdőjelet -, hogy megerősítem a *mai Jeneit!* Miért? Mert meg kellene

hallgatni öt *most*, meg kellene hallgatni a legutóbbi versét, mielőtt a „dekadens” jelzőt rásütnénk!

Ha maradandó verseket keresek, találok is e kötetben. Ha végre valaki a vidéki, most fölbukkanó tollforgatóra is odafigyelne, alighanem osztaná a véleményemet az alábbiakban: a kötet nyitó verse, a „szelmesvers a szabadsághoz” remek, hosszú emlékezésre méltó. Ugyanúgy a „van valami”, a *tíz szó* címűek is. S van egy, ami - úgy vélem - klasszikus mércével mérve is megállja a helyét. Ez a „ballada” című, mely úgy, ahogy van, gyönyörű, és remélem: halhatatlan. Ezért a versért érdemes volt Jeneinek megfírní a többi harminchármat! Lfránk méltó darabja e költemény. S egy gondolat az olvasónak: ne feledjék, szerzője meglehetősen fiatal...

Hadd zárjam ezt az értékelést a „ballada” utolsó négy sorával mintegy ösztökélésként Jenei olvasására:

„kedves, magadat bennem ne keresd,
s ha volt vétkem, azt most megbocsásd!
mindig van, aki vesztesként szeret,
sorsunk csupa mocsok, csupa sár.”

